

Intensyfikacja współpracy Korea Południowa – NATO

Oskar Pietrewicz

Udział prezydenta Korei Płd. Yoon Suk-yeola w czerwcowym szczycie NATO był elementem pogłębiania współpracy Sojuszu z partnerami z regionu Azji i Pacyfiku. Zacieśnienie więzi z NATO i jego członkami, m.in. w obszarach cyberbezpieczeństwa i współpracy przemysłów obronnych, służy wzmocnieniu pozycji Korei Płd. jako państwa działającego na rzecz bezpieczeństwa międzynarodowego. Coraz wyraźniejsze opowiadanie się po stronie USA w rywalizacji z Chinami i Rosją, które podważają obecny ład międzynarodowy, może jednak pogorszyć stosunki Korei Płd. z ChRL i przyczynić się do wzrostu napięć na Półwyspie Koreańskim.

Dotychczasowa współpraca Korei Płd. z NATO. Korea Płd. jest jednym z czterech państw z regionu Azji i Pacyfiku (obok Australii, Japonii i Nowej Zelandii), które należą do tzw. globalnych partnerów NATO (w sumie dziewięć państw). W 2005 r. Korea Płd. i NATO zainicjowały dialog polityczny, a w 2012 r. podpisały dokument o partnerstwie i współpracy, zaktualizowany w 2019 r. W latach 2010–2013 Korea Płd. wspierała natowską misję ISAF w Afganistanie, angażując personel cywilno-wojskowy w odbudowę prowincji Parwan, a w latach 2009–2016 jednostki południowokoreańskiej marynarki wojennej brały udział w natowskiej operacji antypirackiej u wybrzeży Rogu Afryki. Rozwojowi zdolności do współdziałania sił zbrojnych w ramach misji reagowania kryzysowego służyło przystąpienie Korei Płd. w 2014 r. do [natowskiej Inicjatywy Interoperacyjności z Partnerami](#). Południowokoreańscy badacze i eksperci uczestniczą też w natowskim programie „Nauka dla Pokoju i Bezpieczeństwa”, m.in. w projektach wzmacniających przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym, cybernetycznym i związanym z wykorzystaniem broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej.

Korea Płd. i NATO prowadzą też regularny dialog polityczny na tematy dotyczące bezpieczeństwa międzynarodowego. Należą do nich zwłaszcza nieprolifercja broni masowego rażenia, istotna w kontekście rozwoju programu nuklearnego Korei Płn., oraz zmiany w porządku międzynarodowym związane z rosnącą pozycją Chin. Wyrazem pogłębienia politycznej współpracy był pierwszy w historii udział ministra spraw

zagranicznych Korei Płd., wraz z ministrami Australii, Japonii i Nowej Zelandii, w spotkaniu szefów dyplomacji państw NATO w grudniu 2020 r. W czerwcu br. prezydent Yoon Suk-yeol uczestniczył z kolei w [szczycie Sojuszu w Madrycie](#), a Korea Płd. zapowiedziała ustanowienie przedstawicielstwa przy kwaterze głównej NATO.

Motywacje Korei Płd. Intensyfikacja kontaktów z NATO służy wzmocnieniu pozycji międzynarodowej Korei Płd. Wpisuje się w [założenia administracji Yoona](#), zgodnie z którymi Korea Płd. powinna odgrywać większą rolę globalnie, opierając swoją politykę zagraniczną na współpracy z państwami podzielającymi przywiązanie do demokracji liberalnej, gospodarki rynkowej i praw człowieka. Kooperacja i dialog z NATO pozwalają Korei Płd. wzmocnić sojusz z USA, które opowiadają się za zacieśnieniem przez Sojusz więzi z partnerami azjatyckimi w kontekście agresywnej polityki ChRL, oraz stwarzają możliwość pogłębienia współpracy w sferze bezpieczeństwa z państwami europejskimi zaangażowanymi w regionie Indo-Pacyfiku ([Francją](#), [Wielką Brytanią](#), Holandią, [Niemcami](#)).

Korea Płd. liczy na znalezienie z NATO punktów wspólnych w polityce wobec Korei Płn. i Chin. Podczas szczytu w Madrycie Yoon wskazał na konieczność doprowadzenia do denuklearyzacji KRLD, której programy jądrowe i raketowe naruszają prawo międzynarodowe i zagrażają społeczności międzynarodowej. NATO podziela tę opinię, co potwierdza wymienienie KRLD w nowej strategii Sojuszu w części dotyczącej zagrożeń wynikających z potencjalnego użycia broni

masowego rażenia. Dokument [określa też ChRL mianem wyzwania](#) dla interesów, bezpieczeństwa i wartości NATO oraz porządku międzynarodowego opartego na prawie. Jest to bliskie ocenie południowokoreańskiego społeczeństwa, widocznej w opiniach o Chinach – w badaniu Pew Research Center z czerwca br. aż 80% Koreańczyków miało negatywne zdanie o tym państwie. Dla porównania 89% ankietowanych miało pozytywny stosunek do Stanów Zjednoczonych. Rząd Yoona, świadomy nastrojów społecznych i chińskich wyzwań dla bezpieczeństwa Korei Płd., [pogłębia współpracę z USA](#).

Szanse i ograniczenia. Jednym z obszarów wzmocnionej współpracy Korei Płd. z NATO może być przeciwdziałanie i reagowanie na zagrożenia cybernetyczne pochodzące z ChRL, KRLD i Rosji. Dzięki dołączeniu w maju br. do Centrum Doskonalenia Cyberobrony NATO od przyszłego roku Korea Płd. będzie brała udział w natowskich ćwiczeniach w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Potencjał tkwi też we współpracy przemysłów obronnych Korei Płd. i państw członkowskich NATO. W latach 2017–2021 niemal całość południowokoreańskiego importu uzbrojenia i technologii wojskowych pochodziła z tych państw (USA odpowiadały za 63%, Niemcy – 27%, Francja – 8%, Wielka Brytania – 1,5%). Korea Płd. staje się też coraz ważniejszym dostawcą sprzętu wojskowego dla państw Sojuszu, dokąd w latach 2017–2021 trafiło ok. 24% południowokoreańskiego eksportu uzbrojenia (do Wielkiej Brytanii 14%, Norwegii – 6%, Polski – 3%, Turcji i Estonii – poniżej 1%). W obliczu inwazji Rosji na Ukrainę wzrosło zainteresowanie państw NATO ofertą zbrojową Korei Płd., cechującą się kompatybilnością ze standardami natowskimi i otwartością na współpracę przemysłową. Korea Płd. i NATO mogą też współpracować w zakresie [rozwoju oraz wdrażania nowych i przełomowych technologii](#) oraz poszerzać kooperację w dziedzinach pozamilitarnych, w tym na rzecz ochrony klimatu i zwiększania odporności łańcuchów dostaw.

Wyzwaniem dla współpracy z NATO jest niechęć Korei Płd. do wskazywania Chin jako zagrożenia dla jej interesów, a także do przyjęcia bardziej zdecydowanej polityki wobec tego państwa. Wynika to z obaw przed reakcją zarówno na polu ekonomicznym (czego przykładem były restrykcje [po rozmieszczeniu systemu przeciwrakietowego THAAD w latach 2016–2017](#)), jak i politycznym oraz w sferze bezpieczeństwa (dalsze wspieranie polityczne Korei Płd., intensyfikacja cyberataków). Ograniczeniem może być też marginalne zainteresowanie południowokoreańskich elit politycznych sytuacją na Ukrainie, co przekłada się na niewielkie, w porównaniu z wieloma państwami NATO, [wsparcie dla tego kraju](#). Korea Płd. zamierza koncentrować się na pomocy humanitarnej i pozostaje niechętna wysyłaniu uzbrojenia. Pośrednią formą wsparcia może być sprzedaż uzbrojenia lub amunicji państwom NATO, które wcześniej przekazały sprzęt Ukrainie. W odróżnieniu od NATO Korea Płd. nie traktuje Rosji jako zagrożenia dla swojego bezpieczeństwa. Przystaje jednak

widzieć w niej partnera, zwłaszcza po wpisaniu przez Rosję Korei Płd. na listę państw nieprzyjaznych.

Po stronie NATO ograniczeniem są z kolei niewielkie możliwości politycznego zaangażowania w poprawę sytuacji na Półwyspie Koreańskim. W ostatnich latach Sojusz jedynie potępił zbrojenia Północy i symbolicznie wspierał inicjatywy pokojowe Południa. Europejskie państwa NATO zawiesiły aktywność dyplomatyczną w KRLD w związku z restrykcjami wprowadzonymi w tym kraju w trakcie pandemii. Ponadto zbliżające się [wstąpienie do NATO Szwecji](#), która była dotychczas pośrednikiem w rozmowach USA z KRLD, może sprawić, że nie będzie dłużej postrzegana przez Koreę Płn. jako wiarygodna w tej roli.

Wnioski i perspektywy. Skala wyzwań i zagrożeń związanych z polityką Chin i Rosji oraz współpracą tych państw skłania NATO do pogłębiania relacji z tzw. globalnymi partnerami, w tym z Koreą Płd. Odzwierciedla to rosnącą współzależność euroatlantyckiego i indo-pacyficznego teatru działań. Równocześnie Korea Płd. realistycznie ocenia zakres wsparcia NATO w sytuacji ewentualnego kryzysu na Półwyspie Koreańskim.

Zapowiedź wzmocnienia współpracy z NATO świadczy, że Korea Płd. opowiada się politycznie po stronie USA w rywalizacji z Chinami i Rosją, które podważają ład międzynarodowy i jego zasady. Zbliżenie z NATO może jednak pogorszyć stosunki Korei Płd. z ChRL oraz wzmocnić współpracę ChRL–Rosja–KRLD, co skomplikuje sytuację bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim. Perspektywa wsparcia ze strony Chin i Rosji, w tym w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, może ośmielać KRLD do przeprowadzenia kolejnych prób atomowych oraz testów broni rakietowej i konwencjonalnej. Dlatego Korea Płd. będzie unikać otwarcie konfrontacyjnej polityki wobec Chin i Rosji. Potwierdziły to słowa Yoona podczas szczytu NATO, gdy nie wymienił tych państw, mówiąc o zagrożeniach dla uniwersalnych wartości.

Ramy dalszej współpracy Korei Płd. z NATO zostaną nakreślone do końca roku w zaktualizowanym dokumencie o partnerstwie. Współpraca będzie zapewne obejmowała przede wszystkim cyberbezpieczeństwo, kooperację technologiczną i wzmacnianie łańcuchów dostaw. Dla państw wschodniej flanki NATO szczególnie interesująca jest perspektywa współpracy z przemysłem obronnym Korei Płd. Przykład umów zawartych przez Polskę na pozyskanie 1 tys. czotgów, 672 armatohaubic i 48 samolotów pokazuje, że południowokoreański sprzęt może przysłużyć się modernizacji sił zbrojnych, koniecznej jako reakcja na rewizjonistyczną politykę Rosji. Przewidziany w umowach transfer technologii ma też wzmocnić potencjał polskiego przemysłu obronnego, którego oferta w kolejnych latach może być adresowana do innych państw regionu. Dalszy rozwój współpracy z Polską i innymi państwami Europy Środkowej będzie jednak wymagał od Korei Płd. większego zainteresowania sytuacją w Europie Wschodniej.